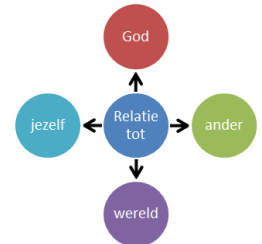

Inleiding

In deze beleidsnotitie wordt beschreven langs welke uitgangspunten de identiteit van onze school richting krijgt, alsmede hoe deze uitgangspunten in de concrete onderwijssituaties worden vormgegeven. Centraal in onze identiteit staat de christelijke levensovertuiging met als kern Johannes 14 vers 6 uit de Bijbel waarin Jezus zegt: 'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij.' Het recht voor scholen om een eigen identiteit te hebben is verankerd in artikel 23 van de grondwet. De Statuten van de school bepalen binnen welke levensbeschouwelijke stroming zij wil opereren. Tenslotte zijn er voor de inkleuring verbindende christelijke opvattingen, die in consensus gedragen worden door het bestuur, de directie en het team. Dit wordt vertaald naar de concrete onderwijssituaties. Deze onderwijssituaties betreffen enerzijds de operationele praktijk: hoe werkt identiteit door in de dagelijkse omgang van leerkrachten met de leerlingen, de lesdag, de materialen en dergelijke. Anderzijds gaat het over de strategische keuzes die het bestuur maakt: hoe om te gaan met vieringen, aannamebeleid, ethische kwesties en dergelijke. Identiteit wordt zichtbaar in vier richtingen: in de relatie met God, de relatie met de ander, de relatie met jezelf en in relatie met de wereld. Met behulp van deze zogenaemde vierschaar¹ zullen – na een beschrijving van de verbindende uitspraken, die als grondmotieven dienen – de strategische beleidsthema's worden gearticuleerd.

1. Relatie tot God

Verbindende uitspraken

1. God is de bron
2. Ons geloof in Jezus is de basis voor ons leven en de relatie met God
3. Vergeving is een sleutelwoord
4. God geeft ons vertrouwen, juist ook als het moeilijk is
5. Geloof betekent voor ons een verlangen naar God
6. Geloof betekent dat God er voor zijn schepping is, ondanks de ellende in de wereld
7. God is met je; je bent niet alleen

Concrete onderwijssituaties

- We lezen de Bijbel om de bron te leren kennen; in elke klas is een bijbel beschikbaar en er zijn vijftientig bijbels centraal beschikbaar voor specifieke godsdienstlessen
- We handelen vanuit christelijke waarden en normen; deze komen ook terug in ons 'Zorg en Aandacht' thema waarmee we de persoonlijke zorg en aandacht aan iedere leerling als individu willen verdiepen
- We openen onze dag drie keer per week met een verhaal uit de Bijbel; er is elke dag godsdienstonderwijs
- In lied en psalm drukken we ons verlangen naar God uit; we stellen elke week een psalm centraal
- We kunnen in gebed alles aan God vragen en spreken ons vertrouwen uit; tijdens het bidden houden we onze handen op schoot/tafel en zitten we stil
- We volgen Jezus' voorbeeld; we spreken over wat Hij deed en wat we kunnen leren

Strategische keuzes

De Bijbel

Bij ons is de Bijbel, als basis voor ons handelen, zichtbaar aanwezig. De thema's van de dagopening vinden hun oorsprong in de Bijbel. We gebruiken daarbij verschillende vertalingen, omdat we leerlingen de rijkdom, die deze samen bevatten, willen meegeven. Als wij samen de Bijbel openslaan, willen we samen met hen nadenken over de betekenis van de woorden voor ons dagelijks leven. Leerlingen herkennen de Bijbel wanneer school en thuis dezelfde praktijken beoefenen. Een dergelijk herkenningspunt versterkt de identiteitsbeleving van leerlingen. Voor hen, die dit van huis uit niet gewend zijn, betreft het een kennismaking met het christelijke geloof.

Omgang met leerlingen met een andere levensbeschouwelijke achtergrond

De Schakel voert een open aannamebeleid. Dat betekent dat alle leerlingen en ouders, ongeacht hun achtergrond, welkom zijn op de school. We laten hen vrijblijvend kennismaken met onze verbindende uitspraken en leggen de wortels van de christelijke traditie uit. Wij verwachten respect voor elkaars normen en waarden. Zo is het vanzelfsprekend dat alle kinderen meedoen aan de dagopening en -sluiting en lessen waar godsdienstonderwijs

¹ Zie voor een onderbouwing van deze vierschaar: Kuiper, R. et al., *Mensen kunnen bloeien, Een basistheorie voor christelijk onderwijs* (Kampen: Theologische Universiteit Kampen in samenwerking met LVGS, 2017)

een onderdeel van vormt. Tweemaal per jaar zijn er kerkdiensten waarin de school samenwerkt met de plaatselijke protestantse kerken. Iedereen is hierbij van harte welkom. De kerkdiensten maken geen deel uit van het onderwijsprogramma en deelname is dus vrijblijvend.

Christelijke feestdagen

We vieren de christelijke feestdagen (Kerst, Pasen, Hemelvaart, Pinksteren, Biddag en Dankdag). Daarbij leggen we de oorspronkelijke betekenis uit en formuleren we betekenissen voor het huidige leven. Aan andere religieuze feestdagen besteden we ook aandacht maar we vieren ze niet.

Lesmaterialen

Lesmethodes worden zorgvuldig gekozen op basis van kwaliteit en actualiteit. Ze zijn in lijn met onze identiteit. Voor onze godsdienstmethode gebruiken we 'Kind Op Maandag'. Deze methode sluit goed aan bij de belevingswereld van de kinderen van de Schakel, waarbij de Bijbelverhalen worden toegepast naar de beleving van de kinderen.

2. Relatie tot jezelf

Verbindende uitspraken

1. Je bent waardevol: een uniek door God geschapen mens
2. We willen dat je hier veilig bent en je welkom weet: je hoort erbij
3. Je brengt talenten en kwaliteiten in het leven mee
4. Er is een bedoeling met je leven, een levensopdracht, een verantwoordelijkheid
5. Bijbelverhalen krijgen betekenis in het persoonlijke leven
6. Er is vergeving voor wat misging, fouten staan niet op zichzelf: je mag opnieuw beginnen

Concrete onderwijssituaties

- Ieder kind mag geborgenheid en veiligheid op school ervaren; school moet een fijne plek zijn, je wordt gezien
- We hebben respect voor allen in de school en maken geen onderscheid onderling; we leren te praten met respect tegen en over de ander
- Leerlingen ontdekken bij ons welke bagage ze meebrengen; we voeren met hen gesprekken over wie je bent
- Leerlingen ontdekken welke levensopdracht ze vervullen; we helpen ontdekken wat hun talenten zijn en helpen ze daar eigenaarschap over te dragen
- Vergeving spreken we duidelijk uit en we handelen ernaar; we voeren herstelgesprekken met leerlingen als het 'mis' is gegaan, ieder mag het iedere dag opnieuw proberen

Strategische keuzes

Kwaliteiten van de leerling

De leerling, met een potentieel aan kwaliteiten en eigenschappen, heeft het recht om tot bloei te komen en als autonoom volwassene in de samenleving een plek in te nemen. Samen met ouders zal het team er aan werken om de schoolcontext zo in te richten dat dat zo optimaal mogelijk gerealiseerd kan worden: je mag er zijn en je mag je levensopdracht inkleuren, je talenten ontplooiën en oefenen om verantwoordelijkheden te dragen.

Omgang met autoriteit

De bedoeling van ons onderwijs is dat de leerlingen hun verantwoordelijkheden zelfstandig kunnen oppakken. Het leven op school betekent dat de leraar iets van de 'wereld' toevoegt, waardoor de leerling steeds meer leert op eigen benen te staan, zelf keuzes maakt en zelf leert nadenken. De autoriteit van de leraar verandert logischerwijs naarmate de leerling ouder wordt. Soms schuurt dat en dat mag; we willen leerlingen immers leren om kritische burgers te zijn. We nodigen hen uit om mee te denken hoe het anders kan. Zaken kritisch ter discussie stellen gebeurt door alle partijen respectvol en fatsoenlijk. We verwachten van onze leerlingen een houding van acceptatie van hetgeen door de leerkracht wordt besloten.

Omgang met fouten

Het pedagogisch handelen brengt met zich mee dat leerlingen tegen gedrag grenzen opbotsen. Grenzen, die we als school stellen of door anderen worden gesteld. We oefenen met de fatsoensnormen (ook met betrekking tot het taalgebruik), leerlingen zowel als team. We bespreken dit ook met ouders. Mochten we grenzen over zijn gegaan, dan wijzen we elkaar daarop. Een ieder zou open moeten staan voor terechtwijzingen. Gezaghebbend optreden is passend als overleg, beloningen en aansporingen niet voldoende uitwerking hebben.

Recht als opdracht

We leren leerlingen hoe ze zich kunnen inspannen voor de bevordering van mensenrechten en kunnen ageren tegen onrecht. Hieronder vallen het recht van meningsuiting, godsdienst, maar ook het recht om te participeren, het recht op onderwijs en bescherming van minderheden. We willen opkomen voor zwakkeren in de wereld. Ook uiten wij ons corrigerend als wordt gediscrimineerd. In ons aanbod betekent dit dat we inzet tonen om meerdere wegen te bewandelen (differentiatie, ander tempo van verwerking), zodat we leerlingen recht doen, binnen haalbare grenzen.

3. Relatie tot de ander

Verbindende uitspraken

1. Ik leer de ander lief te hebben als mijzelf
2. Ieder heeft een plek in de wereld van God; we willen leren van verschillen tussen mensen
3. Er is voor iedereen in de schoolgemeenschap ruimte om zich te ontwikkelen, dit is inclusief denken
4. We zorgen voor elkaar en leven samen in een groep
5. We zijn gastvrij
6. Ouders horen erbij in onze schoolgemeenschap als partners en we verbinden ons met hen

Concrete onderwijssituaties

- We komen op voor recht; we leren oog te hebben voor elkaar en voor onrecht
- Leren functioneren als groep; we spreken met de leerlingen over hoe het gaat in onze groepen
- Gastvrij betekent; groeten bij de deur, welkom heten, aandacht geven en toegankelijk zijn
- We trekken met ouders op als gesprekspartners; we zijn proactief in het contact

Strategische keuzes

Leven in een gemeenschap

We vatten de school op als een op elkaar betrokken verband, een gemeenschap. De mens leeft immers in een sociale context, waar we als mensen beter van worden. Daarom herkennen we elkaar ook als we elkaar buiten de schoolse context ontmoeten (sportclub, kerk, supermarkt). In onze schoolgemeenschap geven we uiting aan de daarbij passende christelijke waarden en normen, die voortkomen uit de Bijbel: respect, liefde, aandacht voor de naaste, solidariteit en het goede boven het slechte prevaleren. We geloven dat leerlingen deze waarden impliciet leren door ons voorbeeldgedrag en expliciet door inzicht en oefening. Ook het leren omgaan met conflicten hoort bij het leven in een gemeenschap; hoe je onenigheid uitpraat, leert omgaan met verschillen en bijdraagt aan vreedzaam samenleven is daarom belangrijk voor ons.

Sociale en fysieke veiligheid

Kinderen moeten veilig zijn op school. In een veilige omgeving is het van belang vast te leggen welke verwachtingen we van elkaar hebben in de omgang met elkaar, met de leerlingen en met de leerlingen onderling. Dit aspect is nader uitgewerkt in onze gedragscode waarin specifieke gedragsregels zijn geformuleerd op het terrein van pesten, discriminatie, racisme, misbruik preventie, privacy en Arbo-zaken.

Aannamebeleid

Een sollicitant is een potentieel lid van onze schoolgemeenschap. Het kunnen en willen uitdragen van de persoonlijke liefde tot God van de (nieuwe) leerkracht, is voor ons belangrijk voor het aannamebeleid van leerkrachten. We vragen van een vaste leerkracht actieve betrokkenheid bij een protestants christelijke kerk. Wij praten over deze zaken tijdens het sollicitatiegesprek.

Culturele feestmomenten

Ook aan bepaalde Nederlandse tradities, Vader- en Moederdag, dierendag, Koningsdag en het Sinterklaasfeest geven we gepaste aandacht om daarmee cultureel gevormd erfgoed te behouden. We streven ernaar dat de invulling van deze tradities door iedereen feestelijk beleefd worden.

4. Relatie tot de wereld

Verbindende uitspraken

1. Wij zijn dankbaar voor de schepping
2. We ontvangen wat de aarde voortbrengt voor ons leven
3. De wereld, daar moeten we voor zorgen: we zijn rentmeesters van de aarde

4. In deze wereld mogen wij het licht van God delen
5. We vragen kracht om het kwaad in de wereld te bestrijden en te verdragen
6. We geloven dat God de aarde niet zal verlaten
7. God heeft de belofte van zijn wederkomst gegeven

Concrete onderwijssituaties

- We uiten onze dankbaarheid; we hebben aandacht voor bid-en dankdag vanuit verwondering over de wereld
- Leerlingen leren wat goed en gezond leven is; bij ons is er schoolfruit
- Leerlingen stimuleren we voor de omgeving te zorgen; regelmatig hebben we opruim- en schoonmaak-momenten binnen en buiten de school
- We verbinden ons met onze omgeving; hoe we een goede school voor de buurt kunnen zijn
- We verbinden ons met de samenleving; we spreken met leerlingen over goed burgerschap
- Leerlingen ontdekken dat we niet alles in het hier en nu hoeven te verwachten en horen dat er hoop is op herstel en de terugkomst van Jezus; het lijden leren dragen en hoop versterken

Strategische keuzes

Bewustwording

Naast de aandacht voor de zaken die spelen in de klas en de school richten we onze aandacht ook op gebeurtenissen in de wereld. Bewustwording van wat speelt in de maatschappij. Hier wordt aandacht aan besteed op een manier die passend is bij de leeftijd van de leerling. Met oudere leerlingen spreken we bijvoorbeeld over thema's als maatschappelijke ongelijkheid, verkiezingen (ook hoe dat gaat in andere landen), de zorg voor de aarde. Tegelijkertijd willen wij leerlingen beschermen tegen onnodige ongerustheid betreffende zaken, die hen boven het hoofd groeien.

Zorg voor de fysieke omgeving

Ecologische verantwoording behoort tot onze christelijke taak om voor de aarde te zorgen. Bij dit rentmeesterschap hoort onze praktische omgang met de leefomgeving. Op school scheiden we daarom ons afval, beperken we papierverspilling en richten we de aandacht op een gezonde levensstijl. Ook treffen we energiebeperkende maatregelen (verlichting, verwarming, isolatie).

Projecten

Met gepaste aandacht maken we onze betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor de wereld om ons heen concreet. Dit doen we gericht en met een duidelijke missie door projecten die dicht bij de belevingswereld van leerlingen te brengen zijn: een bezoek aan ouderen, een sponsoractie voor milieu-belangengroepen, een teken van goedheid voor mensen in de knel.

Tekenen van herstel

In het licht van de belofte van God zijn we – team, leerlingen, ouders, bestuur – de dragers van herstel. Richting onze naasten gaat het wat ons betreft om het bieden van troost in troosteloze situaties. Richting onze fysieke wereld steunen we via goede (christelijke) doelen en herstelprojecten (bijvoorbeeld De Verre Naaste, ZOA, Woord en Daad, Bond tegen het vloeken).

Bijlage

Motto van de Schakel

De slogan 'geloven in onderwijs' geeft weer dat we een school zijn waar we de liefde van God door willen geven. Dat doen we in onze lessen, maar ook in ons gedrag. We willen de kinderen voorleven wat ons geloof in God inhoudt. De slogan 'geloven in onderwijs' geeft ook weer hoe belangrijk onderwijs voor de kinderen is. Eén van de rechten van het kind is 'recht op onderwijs'. Daar worden kinderen wijzer van; het geeft hen een toekomst. Wij geloven in goed en gedegen onderwijs voor elk kind en bieden passend onderwijs met oog voor kracht, talent, beperkingen en drijfveren. Daartoe geven we persoonlijke zorg en aandacht aan iedere leerling als individu en stimuleren we leerlingen om altijd nieuwsgierig te blijven, zodat ze groeien en zich gaan ontwikkelen. Daarnaast houdt ons motto in dat we van betekenis willen zijn voor de omgeving, zorg en aandacht willen uitdelen en dus verantwoording willen nemen voor de samenleving.

Kernwaarden van de Schakel

Kernwaarden laten zien waar wij als school voor staan. Het gaat om zaken die we goed en juist vinden en waarnaar we streven. De kernwaarden vertalen we steeds verder of opnieuw naar de praktijk:

- Verbinden: er is verbinding zichtbaar tussen ouders, leerkrachten, directie, leerlingen en omgeving;
- Verwonderen: we ontplooiën ons door te dromen, ervaren en ontdekken hoe de wereld in elkaar steekt;
- Ondernemen: op onze school zijn wij passievol eigenaar van de kennis die we verzamelen en delen. Wij investeren in 'durven, doen en doorzetten';
- Bewegen: onze school is een professionele toekomstgerichte organisatie.

Artikelen uit de Statuten van de Schakel

Artikel 2 Grondslag. De vereniging heeft tot grondslag de Heilige Schrift als Gods Woord, naar de opvatting, vastgelegd in de artikelen 2 tot en met 7 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Artikel 3 Doel - De vereniging heeft als doel werkzaam te zijn tot oprichting en instandhouding van een of meer Protestants Christelijke scholen voor basisonderwijs, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Zij tracht dit doel te verwezenlijken langs de wettige weg, door het houden van vergaderingen, door het zoeken van samenwerking en alles wat tot de plaatselijke en algemene belangen van het Christelijk onderwijs behoort, en voorts met alle andere wettige middelen welke tot het gestelde doel dienstig zijn. Artikel 8 Bestuur: samenstelling en benoeming - Bij de samenstelling van het bestuur wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de kerkelijke gezindtes van de leden van de vereniging en zal er naar gestreefd worden een zoveel mogelijk evenredige vertegenwoordiging in het bestuur te hebben van de onder de leden aangehangen Protestants Kerkelijke gezindtes. Daarnaast wordt als kwaliteitseis gesteld, dat een bestuurslid belijdend of actief lid is van een protestantse kerk. Artikel 24 Benoeming personeelsleden scholen - Het bestuur is belast met het beheer van de school of scholen van de vereniging. Het bestuur benoemt, schorst en ontslaat personeel. Alvorens tot benoeming van een lid van het onderwijzend personeel over te gaan, zal het bestuur zekerheid moeten hebben dat de betrokkene instemt met de grondslag en het doel van de vereniging zoals die zijn omschreven in de artikelen 2 en 3 van deze statuten. Bij de benoemingen van het onderwijzend personeel van de school of scholen van de vereniging wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de - kerkelijke gezindte van de leden van de vereniging. Daarnaast wordt als kwaliteitseis gesteld, dat een personeelslid belijdend of actief lid is van een protestantse kerk.

Artikelen uit de Grondwet

---

1. Gelijke behandeling en discriminatieverbod - Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

6. Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging - Ieder heeft het recht zijn godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij te belijden, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. De wet kan ter zake van de uitoefening van dit recht buiten gebouwen en besloten plaatsen regels stellen ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

23. Het openbaar en bijzonder onderwijs - Het onderwijs is een voorwerp van de aanhoudende zorg der regering. Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het toezicht van de overheid en, voor wat bij de wet aangewezen vormen van onderwijs betreft, het onderzoek naar de bekwaamheid en de zedelijkheid van hen die onderwijs geven, een en ander bij de wet te regelen. Het openbaar onderwijs wordt, met eerbiediging van ieders godsdienst of levensovertuiging, bij de wet geregeld. In elke gemeente en in elk van de openbare lichamen, bedoeld in artikel 132a, wordt van overheidswege voldoende openbaar algemeen vormend lager onderwijs gegeven in een genoegzaam aantal openbare scholen. Volgens bij de wet te stellen regels kan afwijking van deze bepaling worden toegelaten, mits tot het ontvangen van zodanig onderwijs gelegenheid wordt gegeven, al dan niet in een openbare school. De eisen van deugdelijkheid, aan het geheel of ten dele uit de openbare kas te bekostigen onderwijs te stellen, worden bij de wet geregeld, met inachtneming, voor zover het bijzonder onderwijs betreft, van de vrijheid

van richting. Deze eisen worden voor het algemeen vormend lager onderwijs zodanig geregeld, dat de deugdelijkheid van het geheel uit de openbare kas bekostigd bijzonder onderwijs en van het openbaar onderwijs even afdoende wordt gewaarborgd. Bij die regeling wordt met name de vrijheid van het bijzonder onderwijs betreffende de keuze der leermiddelen en de aanstelling der onderwijzers geëerbiedigd. Het bijzonder algemeen vormend lager onderwijs, dat aan de bij de wet te stellen voorwaarden voldoet, wordt naar dezelfde maatstaf als het openbaar onderwijs uit de openbare kas bekostigd. De wet stelt de voorwaarden vast, waarop voor het bijzonder algemeen vormend middelbaar en voorbereidend hoger onderwijs bijdragen uit de openbare kas worden verleend. De regering doet jaarlijks van de staat van het onderwijs verslag aan de Staten-Generaal.